

**KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASINI İSTEME HAKKI İLE BAĞLANTILI OLARAK
ETKİLİ BAŞVURU HAKKININ İHLAL EDİLMESİNE İLİŞKİN GÜNCEL ANAYASA
MAHKEMESİ KARARI HAKKINDA BİLGİ NOTU**

Giriş

Anayasa Mahkemesinin (“AYM”) başvuruçunun kullandığı telefon hattı ile ilgili bilgilerin verilmesine yönelik talebinin reddedilmesi sebebiyle özel hayata saygı hakkı kapsamında kişisel verilerin korunmasını isteme hakkı ile bağlantılı olarak etkili başvuru hakkının ihlal edildiğine ilişkin 2018/6161 başvuru numaralı 28/06/2022 tarihli kararı¹ 20 Aralık 2022 tarihli 32049 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır. Karar hakkındaki özet bilgilendirmeyi bilgilerinize sunarız.

Dava Konusu

Başvurucu, aboneliği olduğu A. İletişim Hizmetleri A.Ş.’den (“Şirket”) kullandığı telefon hattına ait 2014-2015 yıllarının internet verilerini, log kayıtlarını, telefonunun IMEI bilgilerini ve açık Wi-Fi noktası kullandığı tarih bilgilerini talep etmiştir. Bunlara ek olarak Başvurucu, telefon üzerinden internet kullandığında başka abonelerle ortak aldığı IP numaralarının bu ortak kullanımlardaki diğer abonelere ait telefonların kendisinin telefon numarası ile aynı, tek IP numarası aldığı tarihlerdeki log kayıtlarına ilişkin veri bilgilerinin kendisiyle paylaşılmasını talep etmiştir.

Şirket, Başvurucu’yu arayarak talep edilen bilgilerin 5 yıl boyunca saklandığını fakat yalnızca Mahkeme talep ederse bu verileri paylaşabileceklerini belirtmiş, bunun üzerine Başvurucu ilgili Tüketici Mahkemesinde dava açmıştır. Cevap dilekçesinde Şirket, çağrı detaylarının en fazla iki yıl öncesine kadar öğrenilebileceğini, talep edilen diğer bilgilerle ilgili kişisel verilerin korunması ve tüketici mevzuatı kapsamında aboneyle paylaşma yükümlülüğünün olmadığını, böylece talebin reddedilmesinin herhangi bir hak ihlaline de sebep olmadığını ifade etmiştir.

İlk derece mahkemesi, davada tespiti talep edilen konuların bir hak veya hukuki ilişkiden ziyade maddi verilere ilişkin olduğunu, davaya konu verilerin tespit davasının konusunu oluşturmadığını, menfaatin varlığının ispatlanmadığını ve zarar meydana gelmemesi sebepleriyle davayı reddetmiştir.

Başvurucu, karara karşı istinaf başvurusunda bulunmuş, ilgili Bölge Adliye Mahkemesi Başvurucu’nun talep ettiği bilgilerin mevzuat uyarınca paylaşmakla yükümlü olunan asgari bilgilerin dışında kaldığı, hukuken korunmaya değer güncel bir yararın iddia ve ispat edilemediği, Başvurucu’nun talebinin bir hukuki ilişkinin varlığının tespitine değil, aksine maddi verilere ilişkin olduğu, bu hususun delil tespiti talebi şeklinde ileri sürülebileceği gerekçeleriyle istinaf talebini esastan reddetmiştir.

Yargılama süreci sonucunda kişisel verilerine erişim talebi reddedilen Başvurucu, kişisel verilerin korunmasını isteme, özel hayata saygı hakkı ve hak arama hürriyeti ile mülkiyet hakkının ihlal edildiğini ileri sürerek AYM’ye bireysel başvuruda bulunmuştur.

¹ Erişim için: <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/12/20221220-4.pdf>

AYM'nin Kararı

AYM, başvuruya konu şikâyeti Anayasa'nın 20. maddesinde düzenlenen kişinin kişisel verilerinin korunması hakkıyla bağlantılı olarak Anayasa'nın 40. maddesinde güvence altına alınan etkili başvuru hakkı kapsamında değerlendirmiştir.

AYM, Anayasa'nın 20. maddesinde düzenlenen kişisel verilerin korunmasını isteme hakkının kişinin kendisiyle ilgili kişisel veriler hakkında bilgilendirme, bu verilere erişme, bunların düzeltilmesini veya silinmesini talep etme ve amaçları doğrultusunda kullanılıp kullanılmadığını öğrenmeyi de kapsadığını belirtmiştir. kapsamaktadır.

AYM, kişilerin kendisiyle ilgili kişisel verileri hakkında bilgilendirilme ve bu verilere erişim hakkını veri işlemenin şeffaflığı/açıklığı ilkesinin bir uzantısı olarak kabul etmiş ve bu ilkenin kolayca kullanılması adına gerekli tedbirlerin alınması gerekliliğini vurgulamıştır.

Somut olayda AYM, Tüketici Mahkemesinin menfaat şartı yokluğu sebebiyle davayı esasa girmeden reddetmesinin Başvurucu'nun kişisel verilerine erişimini engellediğini, yargılama sırasında Şirket'in talep edilen verilere erişimin sağlanmasına ilişkin hangi yükümlülüklerinin olduğunun tartışılmadığını ve bu hususların açıklığa kavuşturulmadığını tespit ederek, **Başvurucu'nun anayasal güvencelerden yararlanabilmesini sağlayabilecek nitelikteki davada uyuşmazlığın esasının incelenmemesinin teorik olarak mevcut olan etkili bir hukuk yolunun işlevsiz kalmasına yol açtığını belirtmiştir.**

Tüm bu değerlendirmelerin sonucunda AYM, Anayasa'nın 20. maddesinde yer alan özel hayata saygı hakkı kapsamındaki kişisel verilerin korunmasını isteme hakkıyla bağlantılı etkili başvuru hakkının ihlal edildiğine ve kararın kişisel verilerin korunmasını isteme hakkıyla bağlantılı etkili başvuru hakkının ihlalinin sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmak üzere ilgili Tüketici Mahkemesine oybirliğiyle karar vermiştir.

Saygılarımızla.

Koyuncuoğlu & Köksal Avukatlık Bürosu

*Çalışmamızda yer verilen açıklamalar, Türkiye Cumhuriyeti'nin yürürlükte olan mevzuatı ve ilgili resmi mercilerin kamuya yaptığı bilgilendirmeler esas alınarak hazırlanmış olup, tereddütlü hususlarda nihai işlemler gerçekleştirilmeden evvel tarafımızdan görüş ve destek alınmasını tavsiye ederiz. Aksi takdirde, burada yer verilen açıklamalar temel alınarak yapılacak işlemler ve bunların sonuçlarıyla ilgili olarak Avukatlık Büromuz sorumlu tutulamaz.